

SÓKN

-Sókn er besta vörnin

Tbl. 6 | 20. október 2026

Samningarnir standa – launahækkanir tryggðar

Frá fundi trúnaðarráðs Eflingar 7. október

Trúnaðarráð Eflingar samþykkti einröma að halda kjarasamningum í gildi. Launahækkanir eru tryggðar og stjórnvöld hafa heitið aðgerðum í réttindamálum sem Efling hefur lengi barist fyrir.

Trúnaðarráð Eflingar samþykkti á fundi sínum 7. október samkomulag um að halda kjarasamningum félagsins við Samtök atvinnulífsins í gildi út árið 2027. Samkomulagið hafði verið undirritað daginn áður af Sólveigu Önnu Jónsdóttur, formanni Eflingar, ásamt forystu Starfsgreinasambandsins og Samiðnar.

Ákvörðunin var tekin að undan-gengnu mati á stöðu verkafólks, þróun atvinnuleysis og þeim árangri sem náðst hafði í viðræðum við stjórnvöld.

Launahækkanir í janúar

Í janúar 2027 tekur gildi síðasta umsamda launahækkun kjarasamninganna frá árinu 2024. Laun þeirra sem fá greitt samkvæmt kaupþöxtum hækka þá um 4,99%. Samkvæmt almennum samningi Eflingar og SA hækka önnur samningsbundin laun um 3,5% eða að lágmarki 23.750 krónur.

Hefði samningunum verið sagt upp hefði þurft að semja að nýju um þessar hækkanir, með tilheyrandi óvissu og mögulegum átökum.

Á sama tíma hefur atvinnuleysi aukist, ekki síst meðal aðflutts verkafólks. Við slíkar aðstæður er mikilvægt að verja þann árangur sem þegar hefur náðst og tryggja að kjör launafólks haldi áfram að batna.

Árangur í baráttunni fyrir réttindum

Það voru þó ekki eingöngu launahækkanir sem réðu niðurstöðunni.

Efling hefur um árabil krafist öflugri verndar gegn launabjófnaði, aukins öryggis á leigumarkaði og fleiri íbúða fyrir tekjulágt fólk. Nú hafa stjórnvöld boðað aðgerðir í þessum málum.

Þar ber sérstaklega að nefna fyrirhugað frumvarp um fívíti vegna vangreiddra lágmarkskjara, sem á að leggja fram eigi síðar en á vorþingi 2027. Með því yrði launafólki veittur einstaklingsbundinn réttur til fívítis þegar atvinnurekandi greiðir ekki þau lágmarkskjör sem því ber.

Efling hefur barist fyrir slíkum viðurlögum frá árinu 2019. Krafa um harðari aðgerðir gegn launabjófnaði var jafnframt meðal þeirra ályktana sem samþykktar voru á Eflingarþingi í febrúar.

Ný skýrsla ASÍ sýnir hversu brýnt málið er. Árið 2025 gerðu aðildarfélög sambandsins 863 almennar launakröfur fyrir hönd félagsfólks síns, samtals að fjárhæð tæplega 729 milljónir króna. Meðalfjárhæð kröfu var um 845 þúsund krónur. Rúmur helmingur krafanna var vegna launafólks með erlent ríkisfang.

Þetta eru einungis þau mál sem rötuðu til stéttarfélaganna. Fjöldi brota kemur aldrei upp á yfirborðið.

Baráttunni er ekki lokið

Meðal annarra fyrirhugaðra aðgerða stjórnvalda eru leigubremsa, aukin uppbygging almennra íbúða og leiðrétting barnabóta. Jafnframt hafa verið gefin fyrirheit um aðhald í opinberum gjaldskrárhækkunum.

Þessar aðgerðir skipta félagsfólk Eflingar miklu máli. Launakjör ráðast ekki aðeins af því sem stendur á launaseðlinum, heldur einnig af húsnæðis- og verðlagi og því öryggi sem fólk býr við.

En fyrirheit ein og sér duga ekki. Mikilvægt er að fyrirhugaðar lagabreytingar nái fram að ganga og skili raunverulegum ávinningi fyrir verkafólk.

Ákvörðunin um að halda samningunum í gildi er því ekki merki um að slakað verði á í kjarabaráttunni. Hún byggir á því að verja áunnin réttindi og sækja fram þar sem tækifæri gefast.

Kjarabaráttan heldur áfram – á vinnustöðunum, innan félagsins og gagnvart stjórnvöldum.

Sendinefnd Eflingar á 47. þingi ASÍ

Eflingarfélagar sóttu 47. þing Alþýðusambandsins

Þing Alþýðusambands Íslands fór fram dagana 14.–16. október undir yfirskriftinni „Framtíð vinnu og verkalyðsbaráttu“. Alls sóttu 56 fulltrúar Eflingar þingið, úr hópi félagsfólks sem hafði boðið sig fram til þátttöku.

Fulltrúar Eflingar koma af fjölbreyttum vinnustöðum og þekkja af eigin

raun þær áskoranir sem mæta launafólki í daglegu lífi. Þátttaka þeirra er mikilvæg tilraun til þess að koma sjónarmiðum og reynslu verkafólks á framfæri á vettvangi ASÍ.

Á þinginu var meðal annars fjallað um kjör og réttindi launafólks, efnahagslegt og félagslegt réttlæti og þær

breytingar sem fram undan eru á vinnumarkaði. Á þinginu var Georg Páll Skúlason kjörinn nýr forseti ASÍ.

Efling þakkar fulltrúum sínum fyrir þátttökuna og þann tíma og kraft sem þau lögðu í störf þingsins.

Wolt-sendlar taka höndum saman í baráttu fyrir bættum kjörum

Sendlar hjá Wolt hafa gripið til aðgerða vegna versnandi kjara og vinna nú að því að efla samstöðu í sínum hópi. Vettvangsfulltrúar Eflingar hafa stutt við skipulagningu sendlanna og aðstoðað þá við að ná til fleiri vinnufélaga.

Um 60 sendlar hjá heimsendingarfyrirtækinu Wolt lögðu niður störf 16. september og mótmæltu versnandi launakjörum. Að sögn sendlanna höfðu greiðslur fyrir störf þeirra lækkað um allt að 40% á einu ári.

Sendlarnir hafa sjálfir haft frumkvæði að baráttunni og unnið að því að sameina krafta sína. Efling hefur lýst yfir stuðningi við aðgerðir þeirra og lagt áherslu á mikilvægi þess að sendlarnir njóti þeirra réttinda sem launafólki ber samkvæmt íslenskum kjarasamningum.

Til að styðja við skipulagningu sendlanna fóru vettvangsfulltrúar Eflingar ásamt einum úr hópi sendlanna og dreifðu fundarboðum til annarra Wolt-sendra. Markmiðið var að ná til fleiri vinnufélaga, kynna þeim baráttuna og hvetja þá til að mæta á fund með þeim sendlum sem þegar höfðu tekið höndum saman.

Vettvangsfulltrúar Eflingar ásamt Wolt-sendli sem þeir aðstoðuðu við að dreifa fundarboðum til fleiri sendla og hvetja þá til þátttöku í sameiginlegri baráttu fyrir bættum kjörum

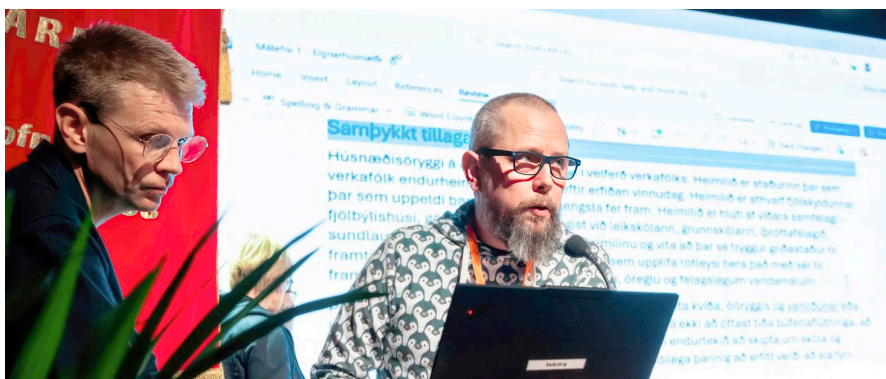
Með þessum hætti vinna sendlarnir að því að stækka hópinn, efla tengsl sín á milli og byggja upp sameiginlegan styrk. Baráttan snýst ekki aðeins um greiðslur fyrir hverja sendingu, heldur einnig um grundvallarréttindi launafólks og stöðu sendla á íslenskum vinnumarkaði.

Stjórn Eflingar hefur lýst yfir samstöðu með sendlunum og lagt áherslu á að störf þeirra eigi að falla undir íslenska kjarasamninga. ASÍ hefur tekið í sama

streng og gagnrýnt að verkafólk sé látið starfa undir skilmálum gerviverktöku. Wolt hafnar því hins vegar að um gervi-verktöku sé að ræða.

Aðgerðir Wolt-sendlanna sýna hvernig samstaða verður til í verki. Með því að ná til vinnufélaga sinna, ræða sameiginlega hagsmuni og skipuleggja sig geta sendlarnir byggt upp þann styrk sem þarf til að knýja fram bætt kjör.

Leigubremsan skrefi nær – árangur af baráttu Eflingar

Frá Eflingarþingi í febrúar

Frumvarp um leigubremsu hefur verið lagt fram. Verði það að lögum verður sett þak á árlegar leiguhækkanir og óheimilt að hækka leigu mánaðarlega.

Húsnæðiskostnaður er einn stærsti útgjaldaliður fjölmargra Eflingarféлага. Á undanförunum árum hefur leiguverð hækkað langt umfram almennt verðlag, á sama tíma og margt verkafólk hefur þurft að búa við óöryggi á húsnæðismarkaði.

Efling hefur lengi krafist aðgerða til að verja leigjendur gegn óhóflegum hækkunum. Á Eflingarþingi í febrúar samþykktu félagsmenn ályktun þar sem meðal annars var krafist leigubremsu.

Nú hefur ríkisstjórnin lagt fram frumvarp sem kemur að verulegu leyti til móts við tillögur sem stjórn Eflingar kynnti síðastliðið vor.

Samkvæmt frumvarpinu eiga að minnsta kosti tólf mánuðir að líða

milli leiguhækkana. Þá mega árlegar hækkanir ekki vera meiri en hækkun vísitölu neysluverðs. Einnig verða sett skýrari viðmið um leiguverð við gerð og endurnýjun samninga.

Efling fagnar frumvarpinu þótt félagið hefði viljað ganga lengra, meðal annars með því að miða leyfilegar hækkanir við vísitölu neysluverðs án húsnæðisliðar.

Baráttan hefur skilað árangri, en næsta verkefni er að tryggja að frumvarpið verði að lögum.

Öruggt húsnæði á viðráðanlegum kjörum er ein af mikilvægustu forsendum þess að verkafólk geti lifað mannsæm- andi lífi.

QR-kóði:
Frétt Eflingar
um frumvarp um
leigubremsu.

Matur og menning sameinar Eflingarfélaga

Frá hátíðinni, meðal annars af félagsfólki við matarborðin og heimsókn forsetahjónanna

Ilmur af réttum frá öllum heims-hornum, glaðværð og fjölbreytt menning einkenndu hátíðina Mat og menningu sem haldin var í félagsheimili Eflingar 27. september. Forseti Íslands var meðal gesta.

Hátíðin fór fram í fjórða sinn og var vel sótt. Eflingarfélagar frá ólíkum löndum buðu gestum að smakka hefðbundna rétti frá heimalöndum sínum og kynna sér fjölbreytta matarmenningu.

Á borðum mátti meðal annars finna heilsteikt svín að filippseyskum hætti, vorrúllur frá Víetnam og sjávarréttasúpu frá Hondúras.

Sérstakir gestir hátíðarinnar voru Halla Tómasdóttir, forseti Íslands, og eiginmaður hennar, Björn Skúlason, sem fengu tækifæri til að hitta félagsfólk og kynna starfsemi félagsins.

Sólveig Anna Jónsdóttir, formaður Eflingar, lýsti mikilli ánægju með hátíðina og sagði það hafa verið sérstakan heiður að taka á móti forsetahjónunum.

Félagsfólk Eflingar kemur frá meira en 140 löndum og er fjölbreytileikinn einn af styrkleikum félagsins.

Matur og menning er mikilvægur vettvangur þar sem fólk hittist, kynnist

og myndar tengsl þvert á tungumál og uppruna.

Samstaða verður ekki aðeins til á fundum og í kjarabaráttu. Hún verður líka til þegar fólk kemur saman, deilir reynslu sinni og kynnist hvert öðru.

Sjáið fleiri myndir hér:

Eflingarfélagar allstaðar að úr heiminum tóku þátt

Íslensk náttúra í linsu Eflingarfélaga

Ljósmyndasamkeppni Eflingar hefur enn á ný sýnt hversu fjölbreytt og hæfileikaríkt félagsfólk félagsins er.

Þema keppinnar var frí innanlands og bárust fjölmargar ljósmyndir frá félagsmönnum sem höfðu fest íslenska náttúru og dýralíf á filmu á ferðalögum sínum.

Fyrstu verðlaun hlaut Sebastian Wójcik fyrir einstaka mynd af brosandí tófu á Hesteyri. Tófan horfir beint í myndavélina og virðist nánast brosa til ljósmyndarans.

Paweł Cieślíkiewicz hlaut önnur verðlaun fyrir mynd af kríu á veiðum við Jökulsárlón og Karolina Zyzik þriðju verðlaun fyrir mynd sem fangar græna litadýrð íslenskrar náttúru í Þórsmörk.

Vegna þess hve margar góðar myndir bárust ákvað dómnefndin að veita einnig fjórðu verðlaun. Þau hlaut Mark Stache fyrir myndina Hestar og blóm.

Verðlaunin voru 50.000 krónur fyrir fyrsta sætið og 25.000 krónur fyrir annað til fjórða sæti.

Hluti myndanna mun prýða orlofshús Eflingar þar sem félagsfólk getur notið þeirra um ókomin ár.

Efling óskar öllum verðlaunahöfum til hamingju og þakkar félagsfólki fyrir frábæra þátttöku!

Fylgið QR kóðanum til að sjá myndirnar.

1. sæti, Sebastian Wójcik - Brosandi tófa á Hesteyri

2. sæti: Paweł Cieślíkiewicz. Kría á veiðum, tekin í Jökulsárlóni

3. sæti: Karolina Zyzik. Blæbrigði hins græna Íslands, tekin í Þórsmörk

Framundan hjá Eflingu

Fjölskyldubíó - 23. október

Hrúturinn Hreinn bíður félagsfólk velkomið

Efling býður félagsfólki og fjölskyldum þess í Laugarásbíó föstudaginn 23. október kl. 14:00. Sýnd verður fjölskyldumyndin **Hrúturinn Hreinn**.

Miðasala hefst 16. október kl. 12:00 á Mínum síðum Eflingar. Miðinn kostar aðeins 500 krónur og popp og drykkur eru innifalín. Hver félagsmaður getur keypt allt að fimm miða.

Réttindi og skyldur á vinnumarkaði - á pólsku

4. nóvember kl. 17:30–19:30 í Guðrúnartúni 1, 4. hæð.

Námskeið um helstu réttindi og skyldur launafólks á íslenskum vinnumarkaði.

Starfslokanámskeið - á íslensku

12. nóvember kl. 09:00–15:00 í Guðrúnartúni 1, 4. hæð.

Námskeið fyrir félagsfólk sem nálgast starfslok og vill undirbúa næsta kafla lífsins.

Nánari upplýsingar og skráning á **efling.is**.

Trúnaðarmaður mánaðarins: - Andri Þorsteinsson

Andri er trúnaðarmaður Eflingarfélaga hjá Eimskip Ísland ehf.

Trúnaðarmenn eru tengiliðir félagsfólks við Eflingu og gegna lykilhlutverki við að efla samstöðu og verja réttindi á vinnustöðum. Í hverju tölublaði Sóknar kynnumst við einum úr þeirra hópi.

Að þessu sinni ræðum við við Andra Þorsteinsson, trúnaðarmann Eflingar hjá Eimskipum, um vinnuna, félagsstarfið og mikilvægi þess að vinnufélagar standi saman.

Hvað gerir þú utan vinnu til að hlaða batteríin nú þegar dimmir?

Mér þykir afslappandi að dunda mér við matreiðslu og prófa mig áfram í eldhúsinu við að gera „framandi“ rétti. Stundum heppnast útkoman og endar þá í matreiðslubók heimilisins.

Hvernig varðst þú trúnaðarmaður? Var það þín hugmynd, eða báðu vinnufélagarnir þig um það?

Ég slysaðist óvænt inn í kjaramálin þegar mikil umræða hófst í Sundahöfn um að stofna deild hafnarverkamanna hjá öðru félagi en Eflingu, í von um að hafa beinni aðkomu að kjaramálum sem snúa að höfninni.

Af forvitni fór ég að kynna mér aðal-kjarasamninginn og sérkjarasamn-

inga okkar nánar til að skilja kjör og réttindi okkar betur.

Ég taldi að við félagsmenn Eflingar gætum sótt töluverðar kjarabætur með endurskoðun á sérkjarasamningi okkar við Eimskip, en hann hafði ekki verið endursaminn í fjölda ára.

Áhugi minn á kjarasamningum spurðist út á milli vinnufélaga og fljótlega hófst vinna við kröfugerð innan Eflingar. Í kjölfarið var ég beðinn af samstarfsmönnum um að bjóða mig fram í stöðu trúnaðarmanns.

Samningaviðræður vegna sérkjarsamninga hófust við Eimskip á sama tíma og ég varð trúnaðarmaður. Í desember 2024 fór af stað vinna í samninganefnd og náðum við sátt með undirskrift 21. maí 2025.

Hvað brennur mest á vinnufélögunum núna? Hvað heyrir þú þegar þú talar við fólk?

Stemningin hefur aðeins þyngst eftir að nýtt tímaskráningarkerfi var tekið í notkun, en erfiðleikar við að lesa úr tímaskráningum og tryggja rétta vinnuskráningu hafa verið á vörum manna undanfarið.

Forsendubrestur kjarasamninga hefur einnig verið mikið til umræðu.

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins er með hæfnisgreiningu á störfum okkar þessa dagana og menn hafa sýnt því áhuga. Greiningin mun liggja fyrir á næstunni og mun hafa í för með sér launaflokkshækkanir í samræmi við hæfnismat.

Segðu frá einu skipti sem þið vinnufélagarnir stóðu saman um eitthvað. Hvað gerðuð þið og hvað gerðist?

Ég upplifði hvað samstaða á vinnustað getur verið mikilvæg og haft sterk áhrif nokkru áður en ég varð trúnaðarmaður.

Þegar ég mætti í vinnuna einn daginn var fólk búið að safnast saman inni á kaffistofu til að ræða fyrirhugaðar breytingar á vaktaplani, þar sem átti að fjölga næturvinnustundum undir þeim formerkjum að tryggja ætti vinnuafli á ákveðnum tímum.

Seinna, á formlegum fundi við stjórnendur, bentum við rækilega á að vinna hefði aldrei eða sjaldan fallið niður síðustu 12 mánuði á umræddum tímum vegna manneklu, þar sem við erum vön að vinna yfirvinnu fram á nótt þegar þörf er á. Þessi vaktabreyting myndi hins vegar hafa neikvæð áhrif á tekjur okkar.

Samstaða okkar gerði það að verkum að stjórnendur féllust á að mæta þeim tekjumissi með aukagreiðslum.

Hvað myndi gerast í samfélaginu ef vinnan ykkar stöðvaðist í einn dag?

Við hljótum þá að vera að tala um jóladag! Alla aðra daga þurfa vörur að komast á sinn áfangastað. Við stöndum okkar vakt og tryggjum að tannhjólíð stöðvist ekki á okkar vallarhelmingi.

Hvað myndir þú segja við vinnufélaga sem hefur aldrei tekið þátt í starfi Eflingar en er að velta því fyrir sér?

Þátttaka byrjar með forvitni og ég hvet alla sem hafa áhuga til að taka virkan þátt í starfi Eflingar. Með virkri þátttöku er hægt að standa vörð um réttindi og ná árangri í kjaramálum.